

NÁVRHY GENERÁLNEHO ADVOKÁTA

L. A. GEELHOED

prednesené 19. januára 2006¹

1. V tomto odvolaní Komisia navrhuje čiastočné zrušenie rozsudku Súdu prvého stupňa z 29. apríla 2004, Tokai Carbon a i./Komisia (T-236/01, T-239/01, T-244/01 až T-246/01, T-251/01 a T-252/01)² (ďalej len „napadnutý rozsudok“). Odvolanie je obmedzené na vec T-239/01.

moci Komisie podľa nariadenia č. 17, na rozdiel od dobrovoľnej spolupráce podľa oznámenia o spolupráci.

I — Právna úprava

2. V konaní pred Súdom prvého stupňa tento súd znížil pokutu, ktorú Komisia uložila SGL rozhodnutím Komisie 2002/271/ES z 18. júla 2001 týkajúcim sa konania o uplatnení článku 81 Zmluvy ES a článku 53 Dohody EHP — vec COMP/E-1/36.490 — Grafítové elektródy [*neoficiálny preklad*].³

Nariadenie č. 17/62

4. Článok 15 nariadenia Rady č. 17 zo 6. februára 1962 Prvé nariadenie implementujúce články [81] a [82] zmluvy⁴ (ďalej len „nariadenie č. 17“) stanovuje:

3. Odvolacie dôvody Komisie sa týkajú určitých prvkov spolupráce podnikov s Komisiou v kontexte vyšetrovacej právo-

„1. Komisia môže rozhodnutím uložiť podnikom alebo združeniam podnikov pokuty

1 — Jazyk prednesu: angličtina.

2 — Zb. s. II-1181.

3 — Ú. v. ES L 100, 2002, s. 1.

4 — Ú. v. ES 1962, 13, s. 204; Mim. vyd. 08/001, s. 3.

od 100 do 5 000 účtovných jednotiek, keď *Usmernenia*
úmyselne alebo z nedbanlivosti:

...

- b) poskytli nesprávne informácie v odpovedi na žiadosť podanú podľa článku 11 (3) alebo (5)...

5. Oznámenie Komisie nazvané „Usmernenia k metóde stanovovania pokút uložených podľa článku 15 ods. 2 nariadenia č. 17 a článku 65 ods. 5 Zmluvy o ESUO“⁵ (ďalej len „usmernenia“) vo svojej preambule uvádza:

2. Komisia môže rozhodnutím uložiť podnikom alebo združeniam podnikov pokuty od 1000 do 1 000 000 účtovných jednotiek alebo viac, ale nepresahujúcej 10 % obratu v predchádzajúcom obchodnom roku každého podniku, ktorý sa zúčastnil porušenia, ak buď úmyselne, alebo z nedbalosti:

„Zásady... načrtnuté by mali zabezpečiť priehľadnosť a nestrannosť rozhodnutí Komisie, rovnako v očiach podnikov, ako aj v očiach Súdneho dvora, pričom právomoci Komisie stanovovať pokuty v rozmedzí 10 % celkového obratu, ktoré jej prislúchajú na základe relevantnej legislatívy, ostávajú zachované. Tieto právomoci sa však musia riadiť koherentnou a nediskriminačnou politikou, konzistentnou s cieľmi sledovanými penalizáciou porušení pravidiel súťaže.

- a) porušili článok [81] (1) alebo článok [82] zmluvy,...

...

Nová metóda určovania výšky pokuty sa bude pridržať nasledujúcich pravidiel, ktoré začínajú od základnej čiastky, ktorá sa bude zvyšovať s ohľadom na poľahčujúce okolnosti, alebo znižovať s ohľadom na poľahčujúce okolnosti.“

Pri stanovení pokuty sa bude posudzovať jednak závažnosť porušenia a tiež jeho trvanie.“

5 — Ú. v. ES C 9, 1998, s. 3; Mim. vyd. 08/001, s. 171.

Oznámenie o spolupráci

pokuta, ktorá by mu bola uložená, ak by nespolupracoval.

6. Vo svojom oznámení o neuložení alebo znížení pokút v prípadoch kartelov [*neoficiálny preklad*]⁶ (ďalej len „oznámenie o spolupráci“) Komisia definovala podmienky, za ktorých môže byť podnik spolupracujúci s Komisiou počas vyšetrovania týkajúceho sa kartelu oslobodený od uloženia pokuty alebo mu môže byť znížená pokuta, ktorú by inak musel zaplatiť, ako je uvedené v bode 3 časti A uvedeného oznámenia.

2. Také prípady môžu zahŕňať:

— pred zaslaním oznámenia o výhradách podnik poskytne Komisii informácie, listiny alebo iné dôkazy, ktoré podstatným spôsobom prispievajú k preukázaniu existencie porušenia,

7. Bod 5 časť A oznámenia o spolupráci uvádza:

— po doručení oznámenia o výhradách podnik informuje Komisiu, že v podstatných ohľadoch nenamieta proti skutkovým okolnostiam, na ktorých Komisia zakladá svoje obvinenia.“ [*neoficiálny preklad*]

„Spolupráca podniku s Komisiou je len jeden z faktorov, ktoré Komisia berie do úvahy pri stanovení výšky pokuty...“ [*neoficiálny preklad*].

II — Skutkové okolnosti a sporné rozhodnutie

8. Časť D znie takto:

9. V napadnutom rozsudku Súd prvého stupňa zhrnul skutkový stav, ktorý bol základom ním prejednávanej žaloby takto:

„1. Ak podnik spolupracuje bez toho, aby splnil všetky podmienky uvedené v častiach B alebo C, bude mu o 10 % až 50 % znížená

„1 Rozhodnutím 2002/271/ES... Komisia zistila účasť rozličných podnikov na

6 — Ú. v. ES C 207, 1996, s. 4.

sérii dohôd a zosúladených postupov v zmysle článku 81 ods. 1 EŠ a článku 53 ods. 1 Dohody o Európskom hospodárskom priestore (ďalej len ‚dohoda EHP‘) v odvetví grafitových elektród.

miliónov ton, z ktorých 280 miliónov ton bolo vyrobených v elektrických oblúkových peciach...

...

- 2 Grafitové elektródy sa používajú najmä na výrobu ocele v elektrických oblúkových peciach. Výroba ocele v týchto peciach spočíva hlavne v recyklácii, pri ktorej sa na rozdiel od klasickej výroby zo železnej rudy vo vysokých kyslíkových peciach ocelový odpad spracúva na novú oceľ. V elektrickej oblúkovej peci sa na roztavenie ocelového šrotu používa deväť elektród spojených do stĺpcov po tri. Z dôvodu intenzity tavenia je približne každých osem hodín spotrebovaná jedna elektróda. Výroba elektródy trvá asi dva mesiace. Grafitové elektródy sa nedajú v procese výroby ničím nahradiť.
- 3 Dopyt po grafitových elektródach priamo súvisí s výrobou ocele v elektrických oblúkových peciach. Hlavnými zákazníkmi sú oceliarske podniky, ktoré predstavujú približne 85 % dopytu. V roku 1998 predstavovala svetová produkcia surovej ocele 800
- 5 Technologické zlepšenia v 80. rokoch umožnili podstatné zníženie spotreby elektród na tonu vyrobenej ocele. Oceliarsky priemysel prešiel v tomto období významnou reštrukturalizáciou. Pokles dopytu po elektródach viedol k reštrukturalizácii svetového elektródového priemyslu. Mnoho závodov bolo zatvorených.
- 6 V roku 2001 zásobovalo európsky trh s grafitovými elektródami deväť západných výrobcov:...
- 7 Podľa článku 14 ods. 3 nariadenia č. 17... vykonali úradníci Komisie 5. júna 1997 bez ohlásenia súbežné šetrenia...
- 8 V ten istý deň agenti Federal Bureau of Investigation (FBI) vykonali v Spojených

štátoch prehliadky priestorov niekoľkých výrobcov. Po týchto prehliadkach sa začalo trestné konanie proti SGL... za nedovolený kartel. Všetci obvinení sa priznali ku skutkom, ktoré sa im kládli za vinu, a súhlasili so zaplatením pokuty [stanovenej] pre SGL na 135 miliónov USD,...

v ktorom bolo žalujúcim podnikom... vytknuté, že na celosvetovej úrovni určili ceny a rozdelili si národné a regionálne tovarové relevantné trhy podľa princípu ‚domáci výrobca‘: UCAR a SGL zodpovedali za Spojené štáty; navyše, UCAR zodpovedal za určité časti Európy a SGL za zvyšok Európy;
... .

...

- 10 Proti SGL... boli v Spojených štátoch v mene skupiny odberateľov podané žaloby na náhradu trojnásobku škody a úrokov (*triple damages*).
- 11 V Kanade... [v] júli 2000 sa SGL priznal k protiprávnemu konaniu a súhlasil so zaplatením pokuty vo výške 12,5 milióna CAD za to isté porušenie zákona. V júni 1998 podali výrobcovia ocele v Kanade proti SGL... občiansko-právnu žalobu za nedovolený kartel.
- 12 Dňa 24. januára 2000 zaslala Komisia dotknutým podnikom oznámenie o výhradách. Správne konanie skončilo 18. júla 2001 prijatím Rozhodnutia,
- 13 Podľa Rozhodnutia boli základnými princípmi kartelu tieto princípy:
- ceny grafitových elektród mali byť určované na svetovej úrovni,
  - cenové rozhodnutia každej spoločnosti mal prijímať výlučne prezident alebo generálni riaditelia,
  - ‚domáci výrobca‘ mal určiť trhovú cenu na svojom ‚území‘ a ostatní výrobcovia mali túto cenu ‚dodržiavať‘,

- na ‚nedomácich‘ trhoch, teda na trhoch, na ktorých nepôsobil žiaden ‚domáci‘ výrobca, sa ceny určovali dohodou,
  - ‚nedomáci‘ výrobcovia sa mali zdržať agresívnej hospodárskej súťaže a stiahnuť z ‚domácich‘ trhov iných výrobcov,
  - nesmela sa zvýšiť výkonnosť (od japonských výrobcov sa očakávalo, že znížia svoju výkonnosť),
  - nemalo dôjsť k žiadnym prevodom technológie mimo okruhu výrobcov zúčastnených na karteli.
- 14 V Rozhodnutí sa ďalej uvádza, že tieto základné princípy boli realizované stretnutiami kartelu, ktoré sa konali na niekoľkých úrovniach: stretnutia ‚manažérov‘, ‚pracovné‘ stretnutia, stretnutia skupiny európskych výrobcov (bez japonských podnikov), národné alebo regionálne stretnutia venované špecifickým trhom a dvojstranné vzťahy medzi podnikmi.
- ...
- 16 Na základe skutkových zistení a právneho posúdenia vykonaného v Rozhodnutí Komisia uložila dotknutým podnikom pokuty, ktorých výška bola vypočítaná v súlade s metodológiou uvedenou v Usmerneniach k metóde stanovovania pokút uložených podľa článku 15 ods. 2 nariadenia č. 17 a článku 65 ods. 5 Zmluvy o ESUO..., ako aj podľa oznámenia o neuložení alebo znížení pokút v prípadoch kartelov.
  - 17 Článok 3 výroku Rozhodnutia ukladá tieto pokuty:
    - SGL: 80,2 milióna eur;
  - 18 Článok 4 výroku nariaďuje dotknutým podnikom, aby pokuty zaplatili do troch mesiacov od dátumu oznámenia Rozhodnutia, v opačnom prípade sú povinné zaplatiť úrok vo výške 8,04 %.“

III — Konanie pred Súdom prvého stupňa a napadnutý rozsudok

10. SGL, rovnako ako aj ostatné podniky, ktorým bolo určené sporné rozhodnutie, podal do kancelárie Súdu prvého stupňa 20. októbra 2001 žalobu proti uvedenému rozhodnutiu.

11. Napadnutým rozsudkom Súd prvého stupňa okrem iného vyslovil toto:

„...“

2. Vo veci T-239/01, SGL Carbon/Komisia:

— výška pokuty uloženej žalobcovi článkom 3 rozhodnutia 2002/271 sa stanovuje na 69 114 000 eur,

— v zostávajúcej časti sa žaloba zamieta,

...“

12. V bodoch 401 až 412 Súd prvého stupňa rozhodol, že SGL nebol povinný odpovedať na určité otázky položené Komisiou, ani predložiť určité listiny. Skutočnosť, že SGL

napriek tomu požadované informácie poskytol, treba považovať za dobrovoľnú spoluprácu a treba ju odmeniť podľa bodu 2 prvej zarážky časti D oznámenia o spolupráci.

IV — Odvolanie

13. Komisia navrhuje, aby Súdny dvor:

— zrušil napadnutý rozsudok, pokiaľ ide o bod 2 jeho výroku,

— zaviazal SGL Carbon na náhradu trov konania.

14. SGL Carbon navrhuje, aby Súdny dvor:

— zamietol odvolanie,

— zaviazal Komisiu na náhradu trov konania.

V — Odvolacie dôvody a hlavné tvrdenia účastníkov konania

15. Komisia tvrdí, že určité zistenia Súdu prvého stupňa v bodoch 401 až 412 porušujú právo Spoločenstva, najmä článok 15 v spojení s článkom 11 nariadenia č. 17 a oznámenie o spolupráci. Ďalej, napadnutá časť rozsudku obsahuje tiež nesprávne posúdenie zo strany Súdu prvého stupňa v odôvodnení rozsudku.

16. Komisia predkladá jeden odvolací dôvod rozdelený na dve časti a jeden subsidiárny odvolací dôvod.

17. Hlavný odvolací dôvod, v ktorom sa Komisia pýta, či určité odpovede na žiadosť o informácie musia v zásade viesť k zníženiu pokuty, sa vzťahuje na:

1. žiadosť o informácie z 31. marca 1999 (body 407 až 409 a prvé tri vety bodu 410 napadnutého rozsudku);
2. žiadosť o informácie z 30. júna 1997 (bod 412 napadnutého rozsudku).

18. Druhý, subsidiárny, odvolací dôvod sa vzťahuje na rozsah zníženia pokuty v prípade príspevní [k vyšetrovaniu] nasledujúcich po predchádzajúcej žiadosti o informácie (bod 410).

19. V krátkosti, boli predložené tieto tvrdenia.

20. Čo sa týka prvej časti hlavného odvolacieho dôvodu vzťahujúcej sa na listiny, Komisia argumentuje, že je vždy oprávnená požadovať predloženie listín a že taká požiadavka neporušuje právo na obranu. Nezaoberá sa otázkami, ktoré by mohli obsahovať priznanie existencie porušenia. Teda v bodoch 408 a 409 napadnutého rozsudku Súd prvého stupňa poprel ustálenú judikatúru, navyše toto popretie je v rozpore s bodmi 403, 406 a 407, v ktorých Súd prvého stupňa na uvedenú judikatúru odkazoval.

21. Okrem toho, Súd prvého stupňa sa mal uistiť o rozsahu, v ktorom SGL skutočne odpovedal na žiadosť Komisie o predloženie takto požadovaných listín, ktorú sám spochybnil. Znenie odpovede z 8. júna 1999 naznačuje, že tomu tak nebolo. SGL odpovedal, že nemá všetky požadované listiny. Preto niet dôvodu na väčšie zníženie, ako už bolo priznané. Napriek neexistencii listín sa SGL usiloval vysvetliť skutkový stav. Komisia

uvedenú spoluprácu zohľadnila. Jediné odpovede, ktoré Komisia nezohľadnila na účely svojej politiky zhovievavosti, boli odpovede predstavujúce odpoveď na formálnu žiadosť o informácie. Informácie, ktoré prekračovali rozsah povinnosti spolupracovať, boli zohľadnené.

že skôr SGL neodmenila viac preto, lebo odpoveď skutočne poskytnutá SGL neprekročila rámec povinnosti SGL spolupracovať podľa článku 11 nariadenia č. 17. Ďalej, k zníženiu pokuty môžu viesť iba príspevky, ktoré umožnili Komisii dokázať porušenie s menšími ťažkosťami.

22. SGL tvrdí, že celok jeho vyjadrení v memorande z 8. júla 1999, rovnako ako aj odpovede na žiadosť o informácie z 30. júna 1997 by mali byť považované za úplne kooperatívne, pretože nemožno nijako rozlišovať medzi výslovným pripustením porušenia a prvkami listín alebo predložením listín obsahujúcich dôkazy. Podľa jeho názoru existuje absolútne právo odoprieť výpoveď.

25. SGL súhlasí so zisteniami Súdu prvého stupňa. Podľa jeho tvrdenia neexistuje žiaden právny základ pre žiadosti o informácie vzhľadom na skutočnosť, že upozornenia iných členov kartelu nie sú základnými súčasťami porušenia článku 81 ods. 1 EŠ. Článok 11 nariadenia č. 17 nepriznáva Komisii právomoc také otázky klásť. V prípade, že upozornenie iných členov kartelu možno kvalifikovať ako priťažujúcu okolnosť, priznanie z jeho strany treba kvalifikovať ako spoluprácu. V každom prípade Súd prvého stupňa správne konštatoval, že SGL nebol povinný odpovedať.

23. Ak by Súdny dvor tento názor nezdieľal, SGL argumentuje, že napadnutý rozsudok je v každom prípade v súlade s judikatúrou.

24. Čo sa týka druhej časti odvolacieho dôvodu týkajúcej sa žiadosti o informácie z 30. júna 1997, Komisia tvrdí, že bod 412 rozsudku tiež obsahuje viaceré nesprávne posúdenia. Zdá sa, že Súd prvého stupňa pripisuje Komisii názor, ktorý sama nikdy nevyjadrila. Komisia zdôraznila, že SGL neodmenila menej preto, lebo SGL nevyzmenoval všetky spoločnosti, ktoré upozornil ale

26. Napokon Komisia namieta, že Súd prvého stupňa vyslovil, že príspevok odpovedajúci na žiadosť o informácie spôsobuje také isté zníženie ako spontánny príspevok. V uvedenom ohľade podľa Komisie Súd prvého stupňa poprel to, že zníženie pokuty možno priznať iba pre príspevok, ktorý uľahčil úlohu Komisie. Je zrejmé, že uvedené

platí *a fortiori* vtedy, keď je príspevok spontánny, pretože sa objavuje v počiatočnej fáze, a preto šetrí Komisiu pred prijímaním určitých vyšetrovacích opatrení, ako je napríklad spisovanie žiadosti o informácie.

27. Porovnanie uskutočnené Súdom prvého stupňa s časťou C oznámenia o spolupráci nepodporuje názor Súdu prvého stupňa, ale názor Komisie. Názor, že príspevok odpovedajúci na žiadosť o informácie by mal byť odmenený rovnako ako spontánny príspevok, je nezlučiteľný s týmto oznámením. Ak Súd prvého stupňa zastáva názor, že obe situácie by mali byť posudzované rovnako, porušuje tým článok 15 nariadenia č. 17 v spojení s oznámením o spolupráci.

VI — Príslušné časti rozsudku

28. V prvej časti Súd prvého stupňa začal takto:

— poukázal na to, že nemožno uznať absolútne právo odoprieť výpoveď, že by to prekračovalo hranice toho, čo je potrebné na zachovanie práva podnikov na obranu a predstavovalo by to pre Komisiu neopodstatnenú prekážku pri

plnení úlohy dbať na dodržiavanie pravidiel hospodárskej súťaže na spoločnom trhu. Ďalej pripomenul, že právo odoprieť výpoveď možno uznať iba v rozsahu, v akom by bol dotknutý podnik nútený poskytnúť odpovede, ktoré by ho viedli k tomu, aby priznal existenciu porušenia, ktoré má preukázať Komisia (bod 402),

— pripomenul judikatúru, v ktorej sa uvádza, že na zabezpečenie účinku článku 11 nariadenia č. 17 je Komisia oprávnená ukladať podnikom povinnosť poskytnúť všetky potrebné informácie o skutočnostiach, ktoré im môžu byť známe, a oznámiť jej v prípade potreby súvisiace listiny, ktoré majú v držbe, aj keď tieto listiny môžu slúžiť na preukázanie existencie protisúťažného správania a že táto právomoc Komisie požadovať informácie neodporuje ani článku 6 EDLP, ani judikatúre Európskeho súdu pre ľudské práva (body 403 a 404),

— potom poznamenal, že hoci Súdny dvor vyslovil v rozsudku vo veci Limbурge

Vinyl Maatschappij a i./Komisia⁷, že po rozsudku z 18. októbra 1989, Orkem/Komisia⁸ došlo v judikatúre Európskeho súdu pre ľudské práva k novému vývoju s rozsudkami vo veciach Funke, Saunders/Spojené kráľovstvo a J.B./Švajčiarsko, Súdny dvor sa v rozsudku vo veci LVM od svojej predchádzajúcej judikatúry neodchýlil (bod 405),

že okrem výlučne skutkových otázok a žiadosti o predloženie existujúcich listín Komisia požadovala opis predmetu a priebehu niekoľkých stretnutí, na ktorých sa SGL zúčastnil, ako aj výsledky/záveru týchto stretnutí, pričom bolo zrejmé, že Komisia má podozrenie, že predmetom týchto stretnutí bolo obmedzenie hospodárskej súťaže. Z toho vyplýva, že táto žiadosť mohla od SGL vyžadovať, aby sa priznal k účasti na porušení súťažných pravidiel Spoločenstva (bod 407).

- napokon dospel k záveru, že samotná povinnosť odpovedať na výlučne skutkové otázky položené Komisiou a vyhovieť jej žiadostiam na predloženie existujúcich listín nemôže porušiť základnú zásadu dodržiavania práva na obranu, ako aj základnú zásadu práva na spravodlivý proces, ktoré v konkrétnej oblasti práva hospodárskej súťaže ponúkajú ochranu rovnocennú ochrane zaručenej článkom 6 Dohovoru (bod 406).

30. No v nasledujúcich bodoch, ktoré sú predmetom tohto odvolania Súd prvého stupňa uviedol:

29. Pokračoval takto:

- v rozsahu, v akom bol SGL povinný v súlade s vyššie uvedenou judikatúrou odpovedať na žiadosť o informácie z 31. marca 1999, je potrebné uviesť,

„408 To sa vzťahuje aj na žiadosti smerujúce k získaniu zápisníc z týchto stretnutí, pracovných a prípravných dokumentov, ktoré sa ich týkajú, rukopisných poznámok, poznámok a záverov, ku ktorým dospeli tieto stretnutia, projektov a diskusných materiálov, ako aj realizačných projektov týkajúcich sa zvýšenia cien vykonaných medzi rokmi 1992 a 1998.

7 — Rozsudok z 15. októbra 2002, nazývaný „PVC II“, C-238/99 P, C-244/99 P, C-245/99 P, C-247/99 P, C-250/99 P až C-252/99 P a C-254/99 P, Zb. s. I-8375.

8 — Rozsudok z 18. októbra 1989, 374/87, Zb. s. 3283.

409 Keďže SGL nebol povinný odpovedať na tento druh otázok obsiahnutých

v žiadosti o informácie z 31. marca 1999, treba skutočnosť, že k nim napriek tomu informácie poskytol, považovať za dobrovoľnú spoluprácu podniku spôsobilú odôvodniť zníženie pokuty podľa oznámenia o spolupráci.

411 Z toho vyplýva, že Komisia nezohľadnila význam spolupráce poskytnutej v tejto súvislosti zo strany SGL.“

31. Čo sa týka žiadosti o informácie vzťahujúcej sa na upozornenia, Súd prvého stupňa vyslovil:

410 Tento záver nemôže vyvrátiť tvrdenie Komisie, že tieto informácie neboli poskytnuté dobrovoľne, ale ako odpoveď na žiadosť. Časť D ods. 2 prvá zarážka oznámenia o spolupráci ani zďaleka nevyžaduje dobrovoľný úkon uskutočnený výlučne z iniciatívy dotknutého podniku, ale uspokojuje sa s požadovaním informácií, ktoré prispievajú k ‚potvrdeniu‘ [*neoficiálny preklad*] existencie spáchaného porušenia. Okrem toho aj časť C, ktorá sa týka významnejšieho zníženia pokuty, ako je zníženie uvedené v časti D, umožňuje zohľadniť spoluprácu poskytnutú ‚po tom, ako Komisia pristúpila na základe rozhodnutia k šetreniu v podnikoch, ktoré sú účastníkmi kartelu‘ [*neoficiálny preklad*]. Z tohto dôvodu okolnosť, že SGL bola zaslaná žiadosť o informácie podľa článku 11 ods. 1 nariadenia č. 17, nemôže byť určujúca pre zníženie významu spolupráce poskytnutej podnikom podľa časti D ods. 2 prvej zarážky oznámenia o spolupráci, tým skôr, že takáto žiadosť je menej donucujúca ako šetrenie vykonané na základe rozhodnutia.

„412 Pokiaľ Komisia vytyka SGL, že jej dal neúplnú odpoveď na otázku týkajúcu sa totožnosti podnikov, ktoré informoval o blížiacom sa šetrení Komisie v júni 1997, je pravda, že listom z 30. júla 1997 SGL priznal, že informoval VAW a jeden ďalší podnik bez toho, aby uviedol, že informoval aj UCAR. Komisia však sama zdôraznila, že upozornenie SGL zvýšilo závažnosť porušenia, viedlo k uloženiu pokuty, ktorej odstrašujúci účinok bol významnejší ako obvykle a odôvodnilo jeho posúdenie ako prifažujúcej okolnosti, keďže toto správanie SGL vytváralo potrebné podmienky na zachovanie činnosti kartelu a predĺženie jeho nepriaznivých účinkov. To teda preukazuje, že SGL nebol povinný informovať Komisiu o tom, že upozornil ďalšie podniky. Tieto informácie boli totiž spôsobilé sprísniť sankciu, ktorú Komisia zamýšľala uložiť SGL. Komisia teda aj v tomto bode nezohľadnila správanie SGL, keď mu vytykala poskytnutie neúplnej odpovede.“

VII — Právne posúdenie

32. Ako je uvedené vyššie, odvolanie Komisie sa vzťahuje najmä na body 408, 409, 410 a 412.

33. Vo svojom rozhodnutí Komisia priznala SGL na základe časti D bodu 2 prvej zarážky oznámenia o spolupráci zníženie pokuty o 30 % sumy, ktorú by inak uložila SGL. Ako je uvedené v napadnutom rozsudku, názor Komisie je taký, že „podnik [si] zaslúži zníženie pokuty iba vtedy, ak je jeho spolupráca ‚dobrovoľná‘ a nedochádza k nej pri ‚výkone vyšetrovacej právomoci‘“: Komisia sa domnievala, že podstatná časť informácií poskytnutých SGL v skutočnosti predstavovala odpoveď SGL na formálnu žiadosť Komisie o informácie a že vyhlásenie SGL by bolo považované za dobrovoľné prispievanie [k vyšetrovaniu] v zmysle oznámenia o spolupráci, iba ak by poskytnuté informácie prekračovali rozsah informácií, ktoré boli požadované podľa článku 11. Okrem toho, SGL zaslal svoje vyhlásenie z 8. júna 1999 až po tom, čo dostal upomienku, v ktorej si Komisia vyhradila právo prijať formálne rozhodnutie podľa článku 11 ods. 5.⁹

34. V konaní pred Súdom prvého stupňa SGL tvrdil, že Komisia nedostatočne ocenila

jeho spoluprácu v kontexte oznámenia o spolupráci. Tvrdil, že na určité otázky v žiadosti Komisie o informácie odpovedať nemusel, pretože by inak musel sám seba usvedčovať. Argumentoval, že vo svetle judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva bol dokonca oprávnený namietat voči akémukoľvek príspevku preukazujúcemu jeho vlastnú vinu.

35. Súd prvého stupňa vyslovil, že Komisia v mnohých ohľadoch nezhodnotila význam spolupráce poskytnutej SGL a preto pokutu znížila.

36. Po pripomenutí ustálenej judikatúry (body 402, 403 a 404) sa Súd prvého stupňa najskôr zaoberal žiadosťou o informácie z 31. marca 1999 (body 407, 408 a 409) a potom žiadosťou o informácie z 30. júna 1997 (bod 412).

37. Žiadosť o informácie z 31. marca 1999 sa týkala otázok o stretnutiach uskutočnených medzi konkurentmi v odvetví grafitových elektród. Komisia okrem iného žiadala opis predmetu a priebehu niekoľkých stretnutí, na ktorých sa SGL zúčastnil a výsledkov/záverov týchto stretnutí. Ďalej žiadala

⁹ — Pozri odôvodnenie č. 173 rozhodnutia Komisie, sčasti citované v bode 401 rozsudku.

o predloženie určitých listín, okrem iného kópií pozvánok, programov, zoznamov účastníkov, rukopisných poznámok, pracovných, prípravných a realizačných dokumentov týkajúcich sa zvýšení cien počas daného obdobia.¹⁰

38. Vo svojej žiadosti o informácie z 30. júna 1997 sa Komisia po tom, čo uviedla, že sa od inej spoločnosti dozvedela, že uvedená spoločnosť bola upozornená zo strany SGL na možné nadchádzajúce vyšetrovania, spýtala, či SGL túto informáciu dostal od spoločnosti pôsobiacej v dotknutom odvetví a ak áno, požiadala o názov uvedenej spoločnosti. Svojou druhou otázkou sa Komisia pýtala na názvy spoločností, ktorým SGL dal toto upozornenie.¹¹

Žiadosť z 31. marca 1999

39. V konaní pred Súdom prvého stupňa Komisia uznala, že otázka vzťahujúca sa na

10 — SGL odpovedal listom z 25. mája 1999 (odpovedajúcim na otázky 8 až 10, vzťahujúce sa na údaje o obrate a o predaji) a vyhlásením z 8. júna 1999 (oznamujúcim, že nie je povinný odpovedať na otázky 1 až 5 a sčasti na otázku 7, a že by mal byť preto považovaný za konajúceho dobrovoľne. Vo vyhlásení je poskytnutý opis stretnutí a sú k nemu pripojené tie existujúce listiny, ktoré boli v jeho držbe).

11 — SGL odpovedal listom z 30. júla 1997. Pred odpovedaním na druhú otázku napadol právny základ a poukázal na svoje právo na obranu.

predmet a priebeh niekoľkých stretnutí prekračovala rámec toho, na čo sa bola oprávnená pýtať na základe článku 11 nariadenia č. 17. Toto zistenie netvorí súčasť tohto odvolania.

40. Teda Súd prvého stupňa v bodoch 407 až 409 a v bode 412 napadnutého rozsudku konštatoval, že odpovede SGL na žiadosti o informácie adresované mu v súlade s článkom 11 ods. 2 nariadenia č. 17 uvedenú spoločnosť oprávňovali – na rozdiel od názoru vyjadreného Komisiou v rozhodnutí – na zníženie pokuty, v súlade s oznámením o spolupráci.

41. Ďalej Súd prvého stupňa zamietol tvrdenie Komisie, že akékoľvek zníženie kvôli odpovediam SGL by v každom prípade muselo byť menšie ako by bolo v prípade, ak by podnik sám informácie dobrovoľne odhalil (bod 410).

42. Komisia tvrdí, že citované pasáže predstavujú nesprávne právne posúdenie a že rozsudok je v uvedenom rozsahu v rozpore s článkom 15 v spojení s článkom 11 nariadenia č. 17 a s oznámením o spolupráci. Ďalej, odôvodnenie je tiež nesprávne (je vnútorne rozporné) a ako také predstavuje ďalšie nesprávne právne posúdenie.

43. Hoci je tento odvolací dôvod predkladaný v kontexte uplatnenia oznámenia o spolupráci, týka sa najmä zistení Súdu prvého stupňa o rozsahu práva podnikov nebyť nútení k priznaniu.

44. Je dobre známe, že je úlohou Komisie vyšetrovať a trestať porušenia pravidiel hospodárskej súťaže Zmluvy ES. Aby túto úlohu vykonávala, Komisia môže, v súlade s článkom 11 ods. 1 nariadenia č. 17, požadovať všetky nevyhnutné informácie. Po prvé musí o uvedené informácie žiadať prostredníctvom jednoduchej formálnej žiadosti o informácie (článok 11 ods. 2) a vtedy, keď podnik tejto žiadosti nevyhoví, prostredníctvom formálneho rozhodnutia (článok 11 ods. 5).¹²

45. V dobre známej veci Orkem/Komisia¹³, v ktorej musel Súdny dvor zhodnotiť vyšetrovacie právomoci Komisie vo svetle práva na obranu, Súdny dvor preukázal, že spoločnosti sú povinné aktívne spolupracovať pri vyšetrovacích opatreniach.

12 — Od tohto dvojfázového procesu sa upustilo v nariadení č. 1/2003. Podľa článku 18 uvedeného nariadenia sa môže Komisia na začiatku rozhodnúť požadovať informácie od podnikov rozhodnutím.

13 — Rozsudok už citovaný v poznámke pod čiarou 8; pozri body 22 a 27.

46. Povinnosť aktívne spolupracovať s Komisiou však neznamená, že podnik sa musí sám usvedčiť tým, že prizná porušenie pravidiel hospodárskej súťaže.

47. V uvedenom ohľade Súdny dvor rozlíšil medzi poskytovaním odpovedí na otázky na jednej strane a predkladaním listín na druhej strane. V súvislosti s poskytovaním odpovedí na otázky Súdny dvor uskutočnil dodatočné rozlíšenie. Konštatoval, že Komisia má právomoc donútiť podnik odpovedať na otázky skutkovej povahy, ale že nemá právomoc donútiť podnik, aby jej poskytol odpovede, ktoré by ho viedli k tomu, aby priznal existenciu porušenia. Práve proti neskôr uvedenému prípadu sa podnik môže dovoliavať svojho práva odoprieť výpoveď ako časti svojho práva na obranu. Čo sa týka listín, Súdny dvor vyšetrovaciu právomoc Komisie neobmedzil. Ak je o to požiadaný, dotknutý podnik musí sprístupniť existujúce listiny, ktoré sa vzťahujú na predmet vyšetrovania, dokonca ak aj tieto listiny môžu byť použité na preukázanie existencie porušenia.¹⁴

48. Ďalej, aby odhalila niektoré z najzávažnejších kartelov, Komisia vyvinula politiku zhovievavosti. Táto politika je zakot-

14 — Pozri body 34 a 35.

vená v oznámení o spolupráci. Ako výmenu za spoluprácu (poskytnutie príslušných informácií, dôkazov) možno priznať zníženie pokuty — v závislosti od stupňa zhovievavosti.

49. Treba poznamenať, že politika zhovievavosti neobsahuje žiadne donútenie. Naopak, je založená na dobrovoľnej spolupráci. Preto je zníženie pokuty ako protihodnota spolupráce v súlade s právom na obranu a najmä so zásadou, že nikoho nemožno nútiť k priznaniu.¹⁵

50. Ďalej, zníženie pokuty bude za príspevok [k vyšetrovaniu] počas správneho konania priznané iba vtedy, ak uvedený príspevok umožnil Komisii preukázať porušenie s menšími ťažkosťami a prípadne uvedené porušenie ukončiť.¹⁶

51. V tomto odvolaní Komisia tvrdí, že informácie požadované na základe článku 11 ods. 2 nariadenia č. 17 spĺňali kritériá

z rozsudku vo veci Orkem/Komisia a nemohli byť považované za spoluprácu v zmysle oznámenia o spolupráci.

52. Otázkou z právneho hľadiska teda je, či by mala byť reakcia SGL na žiadosť Komisie kvalifikovaná ako dobrovoľná spolupráca alebo ako dodržanie povinnosti.¹⁷ Preto je prvým krokom preskúmanie povahy otázok predložených Komisiou. Inými slovami, mohla Komisia získať požadované informácie na základe článku 11 ods. 5 nariadenia č. 17? Ak je odpoveď kladná, informácie poskytnuté dotknutým podnikom jednoducho zodpovedajú povinnosti dodržať povinnosti podľa článku 11 nariadenia č. 17. Taká „spolupráca“ sa nerovná spolupráci v zmysle oznámenia o spolupráci. Ak je však odpoveď na túto otázku záporná a dotknutý podnik napriek tomu informácie poskytol, jeho správanie by malo byť považované za spoluprácu v zmysle oznámenia o spolupráci.

53. Na okraj poznamenávam, že v prípade, ak podnik kontaktoval Komisiu, vyjadriac svoju ochotu spolupracovať, Komisia môže potrebovať ďalšie informácie nad rámec informácií, ktoré už dotknutý podnik poskytol. Komisia môže uvedené informácie získať prostredníctvom písomnej žiadosti. Je

15 — Rozsudok zo 14. júla 2005, Acerinox/Komisia, C-57/02 P, Zb. s. I-6689, body 87 až 89.

16 — Pozri rozsudok zo 16. novembra 2000, SCA Holding/Komisia, C-297/98 P, Zb. s. I-10101, bod 36. Pozri v kontexte oznámenia o spolupráci rozsudok z 28. júna 2005, Dansk Rorindustri a i./Komisia, C-189/02 P, C-202/02 P, C-205/02 P až C-208/02 P a C-213/02 P, Zb. s. I-5425, body 395 a 396.

17 — Z právneho hľadiska nie je podnik povinný odpovedať na žiadosť podľa článku 11 ods. 2, ak však podnik odpovedať odmietne, Komisia má rozhodnutím podľa článku 11 ods. 5 požadovať poskytnutie informácií. Za nedodržanie [uvedenej povinnosti] existujú sankcie. Teda konečným výsledkom je povinnosť vyhovieť požiadavke Komisie.

zrejme, že taká žiadosť a odpoveď na ňu by mali byť zohľadnené pri celkovom posudzovaní kooperatívneho postoja dotknutého podniku podľa oznámenia o spolupráci.

a „nepripustnými“ listinami. Inými slovami, keďže Komisia nemohla donútiť SGL odpovedať na otázky o predmete a výsledkoch/záveroch uvedených stretnutí, nemohla požadovať ani listiny vzťahujúce sa na stretnutia.

54. Aby zhodnotil, či bolo zníženie pokuty mysliteľné, Súd prvého stupňa uskutočnil vyššie uvedený test. Preskúmal, či bol SGL povinný predložiť požadované listiny.

57. Podľa môjho názoru je toto posúdenie nesprávne alebo prinajmenšom chybné z troch rôznych dôvodov.

55. Pri preskúmaní toho, či žiadosť o informácie obsahuje otázky, na ktoré sa Komisia nebola oprávnená pýtať na základe článku 11 ods. 5 nariadenia č. 17, Súd prvého stupňa správne poznamenal, že otázka týkajúca sa predmetu a výsledku určitých stretnutí bola neprípustná. Odpoveď na také otázky by nevyhnutne znamenala priznanie. Ako je uvedené vyššie, Komisia to pred Súdom prvého stupňa uznala. Uvedené zistenie netvorí časť tohto odvolania.

58. Po prvé, keďže sa informácie, ktorými sa zaoberajú body 408 a 409 týkajú „listín“ a nie žiadostí o „odpovede“, Súd prvého stupňa opomenul konštatovať rozdiel, ktorý sa v judikatúre robí medzi listinami na jednej strane a odpoveďami na otázky na strane druhej. Prinajmenšom neuplatnil zásady zakotvené v uvedenej judikatúre na skutkové okolnosti prípadu.

56. Súd prvého stupňa potom poznamenal, že to isté platí pre konkrétne listiny. Zastával názor, že žiadosť o predloženie uvedených listín bola takého druhu, že mohla od SGL vyžadovať, aby sa priznal k účasti na porušení súťažných pravidiel Spoločenstva. Zdá sa teda, že rozlišuje medzi „pripustnými“

59. Po druhé, ako na to správne poukázala Komisia, odôvodnenie Súdu prvého stupňa obsahuje vnútorné protirečenie. Najskôr Súd prvého stupňa výslovne zopakoval a potvrdil zásady uvedené v rozsudku vo veci Orkem/Komisia a jeho vlastnom rozsudku vo veci Mannesmannröhren-Werke/Komisia¹⁸. Takto v bodoch 403, 406 a 407

18 — Rozsudok z 20. februára 2001, T-112/98, Zb. s. II-729.

odkazuje na ustálenú judikatúru, ale potom v bode 408 postupuje proti uvedenej judikatúre. Uvedená judikatúra bola veľakrát potvrdená, naposledy v takzvaných veciach „prirážky za legovanie“¹⁹.

60. Súdny dvor naozaj v rozsudku vo veci Limburgse Vinyl Maatschappij a i.²⁰, tiež známom ako rozsudok PVC II, poznamenal, že po rozsudku vo veci Orkem/Komisia došlo k ďalšiemu vývoju judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva v rozsudku Funke, Saunders/Spojené kráľovstvo a J.B./Švajčiarsko. Napriek tomu, ako poznamenal sám Súd prvého stupňa, nevidel žiaden dôvod odchýliť sa od svojej predchádzajúcej judikatúry.²¹ Preto sú zistenia Súdu prvého stupňa jasne v rozpore s existujúcou judikatúrou. Okrem toho človek márne hľadá akékoľvek osobitné zdôvodnenie tejto skutočnosti v príslušných bodoch rozsudku, čo je samo osebe pozoruhodné.

61. Teda hoci Súd prvého stupňa dospel k záveru, že v rozsudku vo veci LVM nedošlo k žiadnemu odchýleniu sa od ustálenej judikatúry, napriek tomu dospel k odlišnému výsledku. Pre uvedené nemožno v napadnutom rozsudku nájsť žiaden dôvod. Ako je uvedené vyššie, rozsudok je tiež vnútorne rozporný. Už len z týchto dôvodov by malo byť zistenie Súdu prvého stupňa v bode 408 zrušené.

62. Súdny dvor pripisuje veľkú dôležitosť judikatúre Európskeho súdu pre ľudské práva. Je tiež pravdou, že vzhľadom na odvolací dôvod udávajúci porušenie výsady nebyť nútený k priznaniu sa Súdny dvor v skutočnosti touto záležitosťou nemusel v uvedenej veci zaoberať.²² Všeobecnejšie by sa dalo pýtať, či existujú vôbec dôvody na zmenu judikatúry ustálenej v rozsudku vo veci Orkem/Komisia a nasledujúcich rozsudkoch vo svetle neskoršej judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva. Vysvetlím, že podľa môjho názoru neexistujú žiadne presvedčivé dôvody.

63. Po prvé treba mať na pamäti, že uvedená judikatúra sa týkala fyzických osôb v kontexte „klasického“ trestného konania. Právo hospodárskej súťaže sa týka podnikov. Komisia je oprávnená uložiť za porušenia článkov 81 ES a 82 ES podnikateľom a združeniam podnikateľov iba pokuty. Nie je možné jednoducho bez ďalšieho preniesť zistenia Európskeho súdu pre ľudské práva na právnické osoby alebo podniky.²³ V uvedenom ohľade by som poukázal na iné právne poriadky, v ktorých je zásada, že nikoho nemožno donucovať k priznaniu, vyhradená výlučne fyzickým osobám a nemôžu sa jej dovolávať právnické osoby.²⁴ Takto sa v Spojených štátoch spoločnosti

19 — Rozsudky Acerinox/Komisia, už citovaný v poznámke pod čiarou 15, bod 86, a zo 14. júla 2005, ThyssenKrupp/Komisia, C-65/02 P a C-73/02 P, Zb. s. I-6773, bod 49.

20 — Rozsudok už citovaný v poznámke pod čiarou 7.

21 — Pozri bod 405.

22 — Rozsudok PVC II, body 274 až 276.

23 — V niektorých členských štátoch môžu orgány podľa svojho vnútroštátneho práva tiež uložiť iné typy sankcií, ako je napríklad odňatie slobody riaditeľom alebo manažérmi zodpovedným za porušenie článkov 81 ES a 82 ES ich spoločnosťami. Možno očakávať, že budú existovať zodpovedajúce silnejšie procesné práva a záruky.

24 — Najvyšší súd Spojených štátov/Whit 322 U.S. 694 (1944).

nemôžu dovoľávať piateho dodatku Ústavy Spojených štátov. Ustanovenie piateho dodatku uvádza, že „žiadna osoba nebude nútená k tomu, aby svedčila v akejkoľvek trestnej veci sama proti sebe“. Toto právo alebo výsada nebyť nútený k priznaniu je osobným právom alebo výsadou. Uplatňuje sa iba na jednotlivé fyzické osoby. Obchodná spoločnosť sa piateho dodatku na účely odopretia výpovede dovoľávať nemôže. Inými slovami, obchodná spoločnosť musí predložiť listiny, ak je o to požiadaná.

64. Po druhé, niet sporu o tom, že Európsky súd pre ľudské práva rozšíril určité práva a slobody na obchodné spoločnosti a iné právnické osoby zaoberajúce sa podnikaním. To isté platí v práve Spoločenstva a podľa Charty základných práv Európskej únie. Vzhľadom na uvedené tiež Európsky súd pre ľudské práva rozlišuje medzi úrovňou ochrany priznanej fyzickým osobám na jednej strane a právnickými osobám na strane druhej. To možno vyvodiť z iných základných práv v Dohovore, ako je napríklad článok 8. Napríklad v rozsudku vo veci Niemietz²⁵ Európsky súd pre ľudské práva uviedol, že ochrana podnikateľských priestorov môže byť menšia, ako je to v prípade súkromných obydlií. Súd rozhodol, že význam pojmu „obydlie“ možno rozšíriť na kanceláriu podnikateľa a že taký výklad by neprimerane neobmedzoval zmluvné štáty, pretože by im ostalo oprávnenie zasiahnuť

v rozsahu povolenom článkom 8 ods. 2. Uvedený rozsudok bol neskôr potvrdený v rozsudku vo veci Colas Est²⁶. V uvedenom rozsudku Európsky súd pre ľudské práva vyslovil, rovnako ako v rozsudku vo veci Niemietz, že za určitých okolností možno práva zaručené článkom 8 vykladať ako práva zahŕňajúce právo na rešpektovanie sídla spoločnosti, pobočky alebo iných podnikateľských priestorov. V dôsledku toho, v súlade s uvedenou judikatúrou, Súdny dvor vyslovil v rozsudku vo veci Roquette Frères²⁷, že „na účely určenia rozsahu pôsobnosti uvedenej zásady vo vzťahu k ochrane podnikateľských priestorov treba zohľadniť judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva nasledujúcu po rozsudku vo veci Hoechst. Podľa uvedenej judikatúry, po prvé, ochrana obydlia upravená v článku 8 EDLP môže byť za istých okolností rozšírená tak, že bude také priestory pokrývať [odkaz na rozsudok vo veci Colas Est, § 41] a, po druhé, právo na zásah zavedené článkom 8 ods. 2 EDLP by mohlo siahať oveľa ďalej v prípade, ak by sa v priestoroch vykonávali profesijné alebo podnikateľské činnosti, alebo ak by išlo o priestory na podnikanie, ako by to bolo v iných prípadoch [odkaz na rozsudok vo veci Niemietz, § 31]“.

65. Po tretie, pokiaľ ide o článok 6 Dohovoru, je však rozhodujúce, že žiadosť o listiny

26 — Rozsudok zo 16. apríla 2002, Colas Est a i./Francúzsko, č. 37971/97, ESSL 2002-III.

27 — Rozsudok z 22. októbra 2002, C-94/00, Zb. s. I-9011, bod 29.

25 — Rozsudok zo 16. decembra 1992, séria A, č. 251-B.

nie je v rozpore s právom odoprieť výpoveď. Európsky súd pre ľudské práva neuznal absolútne právo odoprieť výpoveď. V rozsudku vo veci Saunders vyslovil, že „zásada, že nikoho nemožno donucovať k priznaniu, sa predovšetkým týka rešpektovania vôle obvinenej osoby odoprieť výpoveď. Ako je to vo všeobecnosti chápané v právnych systémoch zmluvných strán Dohovoru a inde, netýka sa použitia v trestnom konaní materiálu, ktorý možno získať od obžalovaného prostredníctvom použitia donucovacej právomoci, ale materiálu, ktorý existuje nezávisle od vôle podozrivého, ako sú napríklad *listiny* získané prostredníctvom výzvy na vydanie vecí, vzorky dychu, krvi, moču a telesných tkanív na účely testov DNA“.²⁸ Uvedené zistenie bolo nedávno potvrdené v rozsudku vo veci J.B./Švajčiarsko.

66. Teda zásada, že nikoho nemožno donucovať k priznaniu sa nevzťahuje na také informácie, ktoré existujú nezávisle od vôle podozrivého, ako sú okrem iného *listiny*. Predloženie uvedených *listín* možno požadovať a môžu byť použité ako dôkaz. V uvedenom ohľade by som poukázal najmä na zdokumentované informácie vzťahujúce sa na interné procesy a rozhodovanie podniku a informácie pri nich používané, ako sú napríklad marketingové stratégie alebo stratégie tvorby cien. Také informácie, dostupné pre vnútorné použitie, možno požadovať.

Môžu odhaliť pravdepodobnosť kartelu alebo zosúladeného postupu, ale to samo osebe nie je priznaním. Je stále možné uvedenú pravdepodobnosť vyvrátiť. (Prekročiť rozsah uvedeného by znamenalo odstrániť objektívny prvok judikatúry súdov, čo by narušilo rovnováhu vymáhania.)

67. Napokon treba povedať, že vzájomné ovplyvňovanie základných práv právnických osôb a vymáhania [dodržiavania pravidiel] hospodárskej súťaže zostáva záležitosťou neustáleho vyvažovania: v hre je ochrana základných práv verzus účinné vymáhanie práva hospodárskej súťaže Spoločenstva. Ako vyslovil Súdny dvor v rozsudku vo veci *Eco Swiss*²⁹, článok 81 ES je základným ustanovením, ktoré je zásadné pre splnenie úloh zverených Spoločenstvu a najmä pre fungovanie vnútorného trhu. Článok 81 ES tvorí súčasť verejného poriadku. Ak by Komisia prestala mať oprávnenie požadovať predloženie *listín*, vymáhanie práva hospodárskej súťaže v právnom poriadku Spoločenstva by sa stalo silne závislým buď od dobrovoľnej spolupráce, alebo od použitia iných prostriedkov donútenia, ako sú napríklad prekvapivé šetrenia na mieste. Je zrejmé, že účinné vymáhanie základných zásad právneho poriadku Spoločenstva by malo ostať možné, práve tak ako je zrejmé, že právo na obranu by malo byť tiež rešpektované. Podľa môjho názoru platí neskôr uvedené. Podľa

28 — § 69. Kurzívou zvýraznil generálny advokát.

29 — Rozsudok z 1. júna 1999, C-126/97, Zb. s. I-3055.

súčasného stavu judikatúry môže žalovaný stále, či už počas správneho konania alebo v konaní pred súdmi Spoločenstva, namietat, že predložené listiny majú význam, ktorý je odlišný od významu, ktorý im pripisuje Komisia.

Žiadosť o informácie z 30. júna 1997

68. V tejto veci boli dotknutými listinami existujúce listiny, ktoré bolo možné v konečnom dôsledku požadovať prostredníctvom rozhodnutia podľa článku 11 ods. 5 a ktoré bol podnik povinný predložiť, ak ich mal v držbe.

69. Teda podľa môjho názoru, keďže sa Súd prvého stupňa dopustil nesprávneho právneho posúdenia, neexistuje žiaden dôvod pre zníženie ani podľa oznámenia o spolupráci. Ako Komisia v spornom rozhodnutí uviedla, nezohľadnila informácie, o ktorých sa domnievala, že ich bol SGL v každom prípade povinný poskytnúť, odpovedajúc na žiadosť o informácie. Zohľadnila informácie poskytnuté SGL, ktoré prekročovali rámec toho, čo bolo požadované na základe článku 11 ods. 2 nariadenia č. 17. Pri znížení pokuty SGL však Súd prvého stupňa tiež zohľadnil otázku týkajúcu sa žiadosti o opísanie predmetu a výsledkov niekoľkých stretnutí. Keďže Komisia pripustila, že uvedená časť žiadosti bola neprípustná, nikdy nemohla uvedenú časť vziať do úvahy pri stanovovaní pokuty.

70. Čo sa týka žiadosti o informácie z 30. júna 1997, t. j. druhej otázky, ktorou sa od SGL žiada vymenovať podniky, ktoré upozornil, môžu byť užitočné tieto poznámky.

71. Komisia tvrdí, že z bodu 412 napadnutého rozsudku sa zdá, že Súd prvého stupňa zastával názor, že cieľom Komisie bolo zabezpečiť priznanie porušenia, a preto sa v súlade s rozsudkom vo veci Orkem/ Komisia na SGL vzťahovalo právo na obranu a v dôsledku toho, na základe oznámenia o spolupráci, bol oprávnený na zníženie pokuty.

72. Komisia namieta, že otázka, ktorú položila, neprekračovala jej vyšetrovacie právomoci, a teda že poskytnutá odpoveď neprekračovala rámec toho, čo bolo požadované podľa článku 11 nariadenia č. 17. V dôsledku toho neexistoval žiaden dôvod na zníženie pokuty podľa oznámenia o spolupráci. Navyše ďalším dôvodom na to, aby nebolo priznané zníženie pokuty na základe oznámenia o spolupráci, je skutočnosť, že odpoveď SGL bola neúplná a nepravdivá.

73. Komisia tvrdí, že predmetná otázka nie je otázkou vedúcou k priznaniu porušenia. V uvedenom ohľade Komisia poznamenáva, že sám Súd prvého stupňa vyslovil, že upozornenia nepredstavujú porušenie článku 81 ES. Podľa Komisie je otázkou to, či by odpoveď viedla k záveru, že došlo k porušeniu takým spôsobom, že by bol podnik vystavený sankcii výlučne na základe tejto odpovede. Podľa názoru Komisie je odpoveď záporná. Skutočnosť, že upozornenia sú považované za prirážajúcu okolnosť uvedený záver neovplyvňuje. Aby mohla k uvedenému záveru dospieť, Komisia musí predovšetkým preukázať, že k porušeniu došlo. Informácie týkajúce sa upozornení to nemôžu nahradiť.

74. Ako ďalej Komisia uviedla, Súd prvého stupňa sa dopustil logického omylu. Skutočnosť, že Komisia považovala upozornenia za prirážajúcu okolnosť, nie je súčasťou preukazovania základných náležitostí, ale je výkonom diskrečnej právomoci Komisie v politike ukladania pokút. Ak by sa malo postupovať podľa logiky Súdu prvého stupňa, výsledok by bol ten, že ak by sa Komisia rozhodla neupraviť pokutu z dôvodu prirážajúcej okolnosti, mohla by otázku položiť.

75. Ako som už vysvetlil vo svojich návrhoch vo veci SGL Carbon/Komisia, Súd prvého stupňa správne dospel k záveru, že skutoč-

nosť, že SGL upozornil iné podniky na nadchádzajúce vyšetrovanie nepredstavovala osobitné a nezávislé porušenie, ale správanie, ktoré zvýšilo závažnosť pôvodných porušení, a preto mohlo byť pri stanovovaní pokuty zohľadnené ako prirážajúca okolnosť.

76. Je teda pravda, že uvedené správanie nepredstavuje samo osebe porušenie a je pravda, že predtým, ako môže zohľadniť prirážajúcu okolnosť, Komisia musí najskôr preukázať pôvodné porušenie. Uvedené správanie však zostáva prvkom, ktorý môže viesť k zvýšeniu pokuty, a preto ho Komisia musí primerane odôvodniť. Skutočnosť, že Komisia má diskrečnú právomoc pri stanovovaní pokút, na tom nič nemení. Uvedená diskrečná právomoc je tiež vo vzťahu k uvedenému porušeniu, ale toto nemení skutočnosť, či určitá otázka nabáda k odpovedi, ktorá svojou povahou vedie k priznaniu.

77. V dôsledku toho, ako správne poznamenal Súd prvého stupňa v bode 412 rozsudku, SGL nebol povinný informovať Komisiu, že upozornil iné podniky. Zatiaľ čo Komisia môže položiť otázku týkajúcu sa týchto upozornení, Komisia by nikdy nemohla

donútiť SGL na ňu odpovedať. Na rozdiel od tvrdenia Komisie sa táto otázka netýka objektívnych skutkových okolností.

Záverečné pripomienky a riešenie

78. Treba však poznamenať, že hoci SGL nebol povinný na túto otázku odpovedať, odpovedal na ňu, ale neúplne a nepravdivo. Nemožno povedať, že by uvedené správanie poukazovalo na ducha spolupráce a že by v rozsudku v uvedenom ohľade došlo k nesprávnemu posúdeniu. V uvedenom ohľade jednoducho poukazujem na nedávnu judikatúru, v ktorej Súdny dvor vyslovil, že zníženie podľa oznámenia o spolupráci môže byť opodstatnené iba vtedy, keď poskytnuté informácie a, všeobecnejšie, správanie dotknutého podniku možno považovať za preukazujúce skutočnú spoluprácu z jeho strany a že zo samotného pojmu spolupráca, ako je opísaný v oznámení o spolupráci a najmä v úvode bodu 1 časti D, je jasné, že je to tak iba vtedy, keď správanie dotknutého podniku svedčí o takom duchu spolupráce, že zníženie môže byť priznané na základe uvedeného oznámenia.³⁰

80. Čo sa týka vzťahu medzi „spoluprácou“ podľa nariadenia č. 17 a dobrovoľnou spoluprácou podľa oznámenia o spolupráci, rovnako, ako aj dôsledkov pokuty, z pripomienok, ktoré som v uvedenom ohľade uviedol, a z judikatúry vyplýva, že:

- v zásade je podnik povinný spolupracovať s Komisiou podľa nariadenia č. 17 (pozri rozsudok vo veci Orkem/Komisia),
- pokiaľ podnik obmedzí svoju spoluprácu na spoluprácu, ktorú je povinný poskytnúť podľa nariadenia č. 17 (teraz nariadenie č. 1/2003), uvedené obmedzenie nemôže nikdy predstavovať priťažujúcu okolnosť, a teda predstavovať dôvod pre zvýšenie pokuty,³¹
- pokiaľ podnik odpovedá na žiadosť o informácie v súlade s článkom 11 nariadenia č. 17, ktorá prekračuje vyšet-

79. Z uvedeného dôvodu neexistuje žiadne opodstatnenie pre zníženie na základe časti D bodu 1 oznámenia o spolupráci.

³⁰ — Pozri v tejto súvislosti rozsudok vo veci Dansk Rorindustri, už citovaný v poznámke pod čiarou 16, body 388 až 403.

³¹ — Tamže, bod 352.

rovacie právomoci Komisie (keď sú otázky také, že Komisia nemôže donútiť podnik, aby na ne odpovedal), uvedenú odpoveď možno považovať za spoluprácu podľa oznámenia o spolupráci,

- podniku sa môže dostať priaznivého zaobchádzania podľa oznámenia o spolupráci, ak preukáže ducha spolupráce a ak uvedená spolupráca umožnila Komisii preukázať porušenie s menšími ťažkosťami, prípadne porušenie ukončiť.

81. Z uvedených úvah je jasné, že v napadnutom rozsudku došlo k nesprávnym právnym posúdeniam. V súlade s článkom 61 prvým odsekom Štatútu Súdneho dvora, ak je odvolanie dôvodné, Súdny dvor zruší rozhodnutie Súdu prvého stupňa. Súdny dvor potom môže sám právoplatne rozhodnúť o veci samej, ak to stav konania dovoľuje, alebo môže vec vrátiť Súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

82. Podľa môjho názoru sú podmienky na vydanie právoplatného rozsudku splnené.

V podstate Súd prvého stupňa priznal SGL dodatočné zníženie o 10 % podľa bodu 2 časti D prvej a druhej zarážky oznámenia o spolupráci, rovnako ako to urobil v prípade určitých iných členov kartelu³², ale následne ho znížil o 2 % na 8 % kvôli postoju SGL.³³ Teda keďže časť 10 % musí byť pripísaná druhej zarážke bodu 2 časti D, z rozsudku vyplýva, že zníženie zníženia o 2 % je s uvedenou časťou spojené tiež. Cieľom druhej časti zníženia bolo odmeniť odpovede SGL na otázku položenú Komisiou, o ktorej bolo konštatované, že prekročila právomoci Komisie, a odpovede preto boli Súdom prvého stupňa kvalifikované ako kooperatívne správanie podľa oznámenia o spolupráci. V skutočnosti, ako už bolo vysvetlené v bode 69 vyššie, iba menšia časť otázok predložených Komisiou prekročila rozsah toho, čoho zodpovedanie by si mohla vynútiť od dotknutého podniku. To predstavuje zhruba 1/5 predmetných požadovaných informácií. Preto sa mi zdá, že celkové zníženie o 4 % navyše k 30 % priznaných Komisiou je odôvodnené. To znamená, že pokuta musí byť stanovená na 75,7 milióna eur.

32 — Podľa rozhodnutia Komisie (pozri odôvodnenie č. 41), žiaden z členov kartelu v zásade nespochybnil skutkové okolnosti, na ktorých Komisia založila svoje oznámenie o výhradách. Zníženie priznané SGL, UCAR, C/G a VAW však bolo založené iba na prvej zarážke bodu 2 časti D. Hoci Komisia priznala, že omylom nespomenula druhú zarážku uvedenej časti, pred Súdom prvého stupňa argumentovala, že priznané zníženie sa vzťahovalo na obe zarážky bodu 2 časti D. Súd prvého stupňa vyslovil, že druhá zarážka mala byť v rozhodnutí zmienená (pozri bod 415 rozsudku). V dôsledku toho Súd prvého stupňa priznal ďalšie zníženia o 10 %, 10 % a 20 % (VAW sa neodvolal) pokrývajúce úpravu tak podľa prvej, ako aj podľa druhej zarážky bodu 2 časti D oznámenia o spolupráci: opätovné posúdenie kooperatívneho správania podľa prvej zarážky a ocenenie za to, že podnik nespochybnal skutkové okolnosti, podľa druhej zarážky.

33 — Pozri bod 418 napadnutého rozsudku.

VIII — Návrh

83. S prihliadnutím na predchádzajúce úvahy navrhujem, aby Súdny dvor rozhodol takto:

- rozsudok Súdu prvého stupňa z 29. apríla 2004, Tokai Carbon a i./Komisia (T-139/01) sa zrušuje,
- výška pokuty sa stanovuje na 75,7 milióna eur,
- SGL je povinný nahradiť trovy konania.